

"Mina systrar börjar protestera"

En berättelse från verkligheten där den utsatta personen själv berättar. Berättelsen har avidentifierats för att skydda personerna.

Många jag känner har fötts i ett annat land och har kommit hit på grund av krig och konflikter i hemlandet. Min familj blev tvingad att fly för att regimen i landet begränsade mitt folk att leva kvar. Många från min by och från området runtomkring blev dödade av militärer så min pappa bestämde sig för att ta med min mamma och mig till en tryggare plats.

Jag var bara ett år och minns ingenting från den tiden. Min mamma har berättat för mig, när hon har orkat, hur hon bar mig i flera dygn i ett skycke på ryggen. Pappa bar på alla andra tunga saker som de lyckades få med sig; filter, några fotografier och lite mat och vatten. Vid gränsen ut från vårt land skulle de gå över en flod som var bred och djup. Mamma kunde inte simma så pappa fick hjälpa henne med mig på ryggen över floden. Hon höll på att drunkna av det men det som var värst var att det stod soldater på stranden och skrek mot pappa att han skulle vända, annars skulle de skjuta oss. Jag vet inte varför de inte gjorde det och på något sätt lyckades vi i alla fall komma i land på andra sidan.

I det nya landet

Vi var i det nya landet. Vi fick bo i ett läger tillsammans med en massa andra människor som också hade tagit sig ut från hemlandet. Vi levde där i tre år, i ett tält med andra familjer. Mamma har berättat att det var smutsigt och kallt och att vi fick vara hungriga långa perioder. Min mamma födde min lillasyster där i tältet en natt. En dag fick min pappa veta att vi skulle få hjälp att komma till Sverige. I Sverige fick vi en stor lägenhet med rinnande vatten och toalett. I affärerna fanns det mat att köpa och pengar fick vi av socialen. Pappa ville jobba men det var svårt. Han hjälpte andra med deras kiosker eller restauranger men de hade inte pengar att anställa honom. Min mamma var jättesjuk men hon födde en flicka till när vi kommit hit. Mamma är alltid ledsen, sorgsen och sjuk och när något händer som hon blir upprörd över så svimmar hon och får åka ambulans till sjukhus. Jag får panik när hon blir sådär, när jag tror att hon ska dö.

Pappa är ofta arg

Min pappa är ofta väldigt arg och jag förstår honom. Han har ett stort ansvar att se till att allt ska fungera. Han skriker åt mamma och det har hänt att han kastar saker på oss. Ibland hör jag hur mamma gråter och pappa slår och skriker. Det är skitjobbigt. Jag vill bara skrika och få honom att sluta. När vi var yngre slog han oss också men nu gör han det inte lika ofta längre. Han hotar istället, att om vi inte sköter oss så kommer han att ta oss härifrån men han säger inte vart eller på vilket sätt. Han kräver av mig att jag ska hjälpa honom att ha koll på kvinnorna i familjen. Det är inga av mina svenska vänner som har det så. De verkar ha mera frihet och fritid, utan att behöva vara oroliga över vad som händer hemma. Många av mina kompisar spelar fotboll, åker på matcher och så men jag kan aldrig följa med. Jag får inte åka.

Jag och mina systrar går i skolan men det är svårt att förstå allt vi ska kunna. Ibland struntar jag i att gå dit och ibland när jag är där så tänker jag på allt som jag är så rädd för. Jag har stort ansvar för mina systrar. Jag blir så arg när de inte gör det som de måste och jag måste hela tiden ha koll på dem. Ibland struntar jag i att "se" dem när de beter sig omoget. Pappa och mamma förväntar sig att jag ska vara en bra bror och man och ha koll på vem de pratar med och hur de beter sig i skolan. Jag hatar det.

Mina yngsta systrar brukar ta av sig sina slöjor och de vet att det blir problem om det kommer fram hemma. Men jag bryr mig oftast inte. Jag har försökt att säga till dem men de gör ändå som de vill. Så länge inte mina föräldrar vet så är det lugnt men jag skäms över dem. Vi har släktingar som vet och de brukar säga åt mig att se till så att vi inte skämmer ut oss. Jag har hört andra kalla mina systrar för horor. En kusin till mig sa en gång att han skulle döda sin syster om hon gjorde så som mina gör.

Mina systrar trivs inte hemma

Det blir värre och värre hela tiden. Mina systrar börjar protestera och vara dryga mot mina föräldrar och mig hemma. Ute beter de sig illa och ibland struntar de i att komma hem. Jag får leta efter dem och jag blir så förbannad. De trivs inte hemma, det vet jag men vad har de att välja på? En gång rymde de och gömde sig i ett omklädningsrum på badet. Jag fick tag på dem och jag var så arg att jag sa till dem att om de håller på så här så kommer det att sluta med mord. Jag vet inte varför jag sa så men det var för att de skulle fatta allvaret. De följde med hem och de var rädda. Jag har aldrig slagit mina systrar men den här gången var det så nära. Min pappa skrek åt dem hela kvällen när vi kom hem. Han skrek åt mig också att jag var en dålig man som inte kunde ta hand om mina systrar. Det är det värsta, när han kallar mig dålig. Då känner jag mig så kränkt men förstår ändå vad han menar. Men vad kan jag göra? Jag räcker inte till. Jag vill bara att det ska vara lugnt.

Det värsta som kunde hända har hänt. En av mina systrar har berättat för en lärare hur hon känner och mår och hur det är hemma. Det betyder att socialen har kontaktat oss. Vi ska prata med människor om hur vi har det hemma och det är så pinsamt och onödigt. Jag vill inte att någon ska lägga sig i, bara göra det vi ska och inte blanda in andra. Pappa har sagt vad vi ska säga för att de ska sluta fråga. Min syster är rädd, det ser jag men hon får skylla sig själv. Vad tror hon egentligen? Vad vill hon? Jag fattar inte! Skolan har anmält min familj och jag kan inte vara där utan att skämmas. Hela tiden! Det känns som att alla vet. Min syster rymmer. Hon försvinner! Mina föräldrar är helt panikslagna.

Diskutera med kollegor eller elever

- Varför har systemen rymt?
- Vad tänker M nu?
- Vad känner M nu?
- Vad ska han göra?
- Vad kan han göra?
- Vad innebär det för Ms familj, att systemen har rymt?